

DAVACI : TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

VEKİLİ : Av. Zühal Sirkecioğlu Dönmez
UETS: 16001-00858-92394

DAVALI : Tarım ve Orman Bakanlığı / ANKARA
UETS: [REDACTED]

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri Akın Karakaya / Aynı yerde

DAVANIN KONUSU : 31/10/2020 tarih ve 31290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin** 6. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesinde yer alan "*en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla*" ibaresinin, su bilimleri mühendisi ile balıkçılık teknolojisi mühendisine yer verilmemesi nedeniyle eksik düzenleme içerdiğinden bahisle iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Davacı tarafından, "balıkçılık teknolojisi mühendisliği" ile "su bilimleri ve mühendisliği" bölümlerinin de su ürünleri ile ilgili yetiştiricilik, üretim, avlama, bilimsel faaliyet ve pazarlama konusunda mühendislik hizmeti verdiği, Su Ürünleri Fakültesi kaldırılarak oluşturulan Su Bilimleri Fakültesi'nin aynı niteliğe sahip olmakla birlikte su ürünleri konusunda müfredatına yeni dersler de eklendiği, fakülte adının, verilen eğitim ve yapılan araştırmaları amacına uygun olarak yansıtması amacıyla değiştirildiği, su bilimleri, balıkçılık teknolojisi ve su ürünleri mühendislerinin aldıkları eğitimlerin benzer olduğu, dava konusu düzenlemenin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, norm kadrosu bulunmayan su bilimleri mühendislerinin Bakanlığa açıktan veya tayin ile atanmasının mümkün olmadığı, görevde yükselme mevzuatında da su bilimleri mühendisliğine yer verilmediği, su bilimleri mezunlarının idari görev de alamayacağı, komisyondaki teknik personelden sadece birinin su ürünleri mühendisi olmasının öngörüldüğü, diğer meslek gruplarının da komisyonda yer almasında bir sakınca bulunmadığı, Yüksek Öğretim Kurulu kararı ile de su ürünleri mühendisliği ile su bilimleri mühendisliği arasında mühendislik hizmetleri bakımından farklılıklar bulunduğu belirtiltiği, su ürünleri mühendisliğinin, ihtisaslık gerektiren bir meslek olduğu, tarım üretiminin temelinde yer alan ziraat fakültelerinde eğitim verildiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : [REDACTED]

DÜŞÜNCESİ : Dava konusu düzenlemenin, eksik düzenleme nedeniyle iptali gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : ██████████

DÜŞÜNCE : Dava; 31/10/2020 tarihli, 31290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesinde yer alan "en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla" ibaresinin, su bilimleri mühendisi ile balıkçılık teknolojisi mühendisine yer verilmemesi nedeniyle eksik düzenleme içerdiğinden bahisle iptali istemiyle açılmıştır.

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun, 7191 sayılı Kanunun 2. maddesi ile değişik "Kamu tüzel kişilerine ait istihsal yerlerinin kiralanması" başlıklı 4. maddesinde: "Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir. Bu yerlerden Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda avcılık yoluyla istihsal hakkı, başkalarına devredilmemesi şartıyla, öncelikle istihsalin yapılacağı yerde kurulan, üyeleri beş yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünleri istihsalı veya pazarlaması ile iştigal eden su ürünleri kooperatiflerine veya birliklerine, bunların kiralamaması halinde ise gerçek veya tüzel kişilere Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir.

...

İstihsal hakkı kiraya verilen alanlarda yapılacak ticari, amatör, rekreasyonel amaçlı avcılık ve yetiştiricilik faaliyetleri ile istihsal hakkı kiraya verilen türler ile ilgili usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir." kuralı yer almaktadır.

Kanunun "Yetiştiricilik" başlıklı 13. maddesinde (4950 sayılı Kanunun 1. maddesi ile değişik): "Su ürünleri yetiştiricilik tesisleri kurmak isteyenler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığından izin almak zorundadır.

Su ürünleri yetiştiricilik tesislerine ilişkin izinler; bu tesislere ait projenin sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik ve ilmî bakımlardan mahzur taşımaması halinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca verilir.

Kurulacak yetiştiricilik tesisleri için 4 üncü maddenin son fıkrası hükümleri uygulanır.

Yetiştiricilikle ilgili usul ve esaslar Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." şeklinde düzenlenmiştir.

Uyuşmazlığa konu edilen Yönetmelik maddesindeki düzenlemenin eksik düzenleme içerip içermediği, su bilimleri ve mühendisliği ile balıkçılık teknolojisi mühendisliği lisans programı mezunlarının, su ve su ürünleri üretim yerlerinin kiraya verilmesi amacıyla kurulacak komisyonda bulunması zorunlu personel olarak görev yapma konusunda yetkin olup olmadıkları hususunun açıklığa kavuşturulması amacıyla Danıştay Onuncu Dairesi'nin

ara kararına Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca verilen cevapta, Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu'nun 10/12/2021 tarihli, 2021/15 sayılı kararında; su ürünleri mühendisliği, balıkçılık teknolojisi mühendisliği ve su bilimleri ve mühendisliğinin dersleri ve içeriklerinin, küçük farklılıklar göstermesine karşın hemen hemen benzer (yaklaşık %70) olduklarına ve benzer çalışma alanına sahip olduklarına oy birliğiyle karar verildiği görülmektedir.

Üniversitelerin eğitim-öğretim faaliyetlerini koordine etmek, aynı veya benzer nitelikteki fakültelerin eğitim-öğretimine ilişkin ilkeler arasında uyum sağlamakla görevli ve yetkili bulunan Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu tarafından, su ürünleri mühendisliği, balıkçılık teknolojisi mühendisliği ve su bilimleri ve mühendisliğinin ders ve içeriklerinin, dolayısıyla kazandırdığı mesleki yetkinliğin hemen hemen benzer oldukları ve benzer çalışma alanına sahip oldukları yolunda karara varıldığı görülmektedir.

Bu durumda, su ürünleri mühendisi ile birlikte balıkçılık teknolojisi mühendisi ve su bilimleri mühendisinin de su ve su ürünleri üretim yerlerinin kiraya verilmesi amacıyla kurulacak komisyonda yer alacak personel arasında, benzer mesleki yetkinlikte bulduklarından sayılmaları gerekirken, uyuşmazlığa konu yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesinde sadece "en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla" ibaresine yer verilmesi, su bilimleri mühendisi ile balıkçılık teknolojisi mühendisine yer verilmemesi eksik düzenleme içerdiğinden hukuka aykırı bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin eksik düzenleme içeren dava konusu "en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla" ibaresinin iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

01/06/2011 tarih ve 27951 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yatırımlarında İhtiyaç Duyulan Su ve Su Alanları ile Deniz ve İç Sulardaki Su Ürünleri İstihsal Hakkının Kiraya Verilmesi Hakkında Yönetmeliğin "Komisyonun oluşturulması"** başlıklı **6. maddesinin 1. fıkrasında**, "Su ve su ürünleri üretim yerlerinin kiraya verilmesi amacıyla, Bakanlık il müdürünün onayı ile görevlendirilecek bir il müdür yardımcısının başkanlığında proje istatistik şube müdürü, kontrol şube müdürü, idari ve mali işler şube müdürü ve su ürünleri konusunda ehil bir teknik personelden oluşan komisyon oluşturulur." kuralı yer almakta iken, bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran ve 31/10/2020 tarih ve 31290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin "Komisyonun oluşturulması"** başlıklı **6. maddesinin 1. fıkrası** ile "Su ve su ürünleri üretim yerlerinin kiraya verilmesi amacıyla bir komisyon kurulur. Bu komisyonda,

Bakanlık il müdürünün onayı ile görevlendirilecek bir il müdür yardımcısının başkanlığında, idari ve mali işler şube müdürü, balıkçılık ve su ürünleri şube müdürü, bu müdürlüğün bulunmadığı illerde hayvan sağlığı, yetiştiriciliği ve su ürünleri şube müdürü ile su ürünleri hizmetlerinin yürütüldüğü şube müdürlüğünde çalışan teknik hizmetler sınıfından en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla iki personel yer alır." kuralının yürürlüğe konulması üzerine anılan maddenin son cümlesindeki *"en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla"* ibaresinin, su bilimleri mühendisi ile balıkçılık teknolojisi mühendisine yer verilmemesi nedeniyle eksik düzenleme içerdiğinden bahisle iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

04/04/1971 tarih ve 13799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun**, 7191 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değişik *"Kamu tüzel kişilerine ait istihsal yerlerinin kiralanması"* başlıklı **4. maddesinde**, "Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları islah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir. Bu yerlerden Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda avcılık yoluyla istihsal hakkı, başkalarına devredilmemesi şartıyla, öncelikle istihsalin yapılacağı yerde kurulan, üyeleri beş yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünleri istihsalı veya pazarlaması ile iştigal eden su ürünleri kooperatiflerine veya birliklerine, bunların kiralanmaması halinde ise gerçek veya tüzel kişilere Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir.

Projeli olarak yapılacak yatırımlarda ihtiyaç duyulacak karasal alanların kiralama işlemleri bu madde hükümleri çerçevesinde; taşınmazın tescilli olması durumunda maliki kuruluş tarafından, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanlardan olması durumunda ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle yapılır.

Deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınır; altmış gün içerisinde cevap verilmemesi halinde uygun görüş verilmiş sayılır.

İstihsal hakkı kiraya verilen alanlarda yapılacak ticari, amatör, rekreasyonel amaçlı avcılık ve yetiştiricilik faaliyetleri ile istihsal hakkı kiraya verilen türler ile ilgili usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir." kuralına;

4950 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile değişik *"Yetiştiricilik"* başlıklı **13. maddesinde**, "Su ürünleri yetiştiricilik tesisleri kurmak isteyenler, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığından izin almak zorundadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2020/6759

Karar No : 2024/3415

Su ürünleri yetiştiricilik tesislerine ilişkin izinler; bu tesislere ait projenin sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik ve ilmî bakımlardan mahzur taşımaması halinde Tarım ve Köyşleri Bakanlığınca verilir.

Kurulacak yetiştiricilik tesisleri için 4 üncü maddenin son fıkrası hükümleri uygulanır.

Yetiştiricilikle ilgili usul ve esaslar Tarım ve Köyşleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

31/10/2020 tarih ve 31290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde**, bu Yönetmeliğin amacının; ülkemiz su kaynaklarının verimli şekilde kullanılması ve su ürünleri faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin temini için su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile ticari, amatör, ıslah ve rekreasyonel amaçlı su ürünleri istihsal hakkının kiralanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava konusu Yönetmelik maddesinde eksik düzenleme olup olmadığı ile ilgili bulunan uyuşmazlığın çözümü için, su bilimleri ve mühendisliği ile balıkçılık teknolojisi mühendisliği lisans programı mezunlarının, su ve su ürünleri üretim yerlerinin kiraya verilmesi amacıyla kurulacak komisyonda bulunması zorunlu personel olarak görev yapma konusunda yetkin olup olmadıkları hususunun ortaya konulması gerekmektedir.

Bu itibarla, uyuşmazlığın görüm ve çözümü için gerekli görüldüğünden, Dairemizin 17/05/2021 tarihli ara kararı ile Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından; su ürünleri mühendisliğinin, su bilimleri ve mühendisliği ile balıkçılık teknolojisi mühendisliğinden farklılaştığı hususların neler *olduğu*, su ürünleri mühendisliği bölümü dışında üniversitelerin su bilimleri ve mühendisliği ile balıkçılık teknolojisi mühendisliği bölümlerinde su kaynaklarının verimli yönetilmesine yönelik olarak hangi derslerin verildiği, bunların Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliğinde öngörülen amaç ve kapsamı karşılayabilecek nitelikte olup olmadığı hususlarının açıklanması istenilmiştir.

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından gönderilen ve Danıştay Genel Yazı İşleri Müdürlüğü kayıtlarına 12/07/2021 tarihinde giren 05/07/2021 tarihli yazı ile Dairemizce ara kararı ile istenilen hususlar hakkında Ziraat-Orman ve Su Ürünleri Eğitim Konseyinden görüş istenildiği, sonuçlandırıldığında Dairemize ayrıca bildirileceğinin belirtildiği, ancak bu yazı sonrasında ara kararının gereği olarak dava dosyasına herhangi bir bilgi ve belgenin sunulmadığının görülmesi üzerine, Dairemizin 27/09/2021 tarihli ara kararı ile Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından tekrar aynı yönde bilgi talep edildiği, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının 16/12/2021 tarihli ara kararı cevabı ekindeki belgeden, Ziraat-Orman ve Su Ürünleri Eğitim Konseyince düzenlenen raporun, Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun 10/12/2021 tarihli toplantısında değerlendirilerek karara bağlandığı anlaşılmıştır.

Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun 10/12/2021 tarih ve 2021/15 sayılı kararında; **su ürünleri mühendisliği, balıkçılık teknolojisi mühendisliği ve su bilimleri**

ve mühendisliğin dersleri ve içeriklerinin, küçük farklılıklar göstermesine karşın hemen hemen benzer (yaklaşık %70) olduklarına ve benzer çalışma alanına sahip olduklarına oy birliğiyle karar verildiği görülmektedir.

Buna göre, üniversitelerin eğitim-öğretim faaliyetlerini koordine ederek Yükseköğretim Kuruluna önerilerde bulunma, aynı veya benzer nitelikteki fakültelerin eğitim-öğretimine ilişkin ilkeler arasında uyum sağlamakla görevli ve yetkili bulunan Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun 10/12/2021 tarih ve 2021/15 sayılı kararı uyarınca su ürünleri mühendisliği, balıkçılık teknolojisi mühendisliği ve su bilimleri ve mühendisliğin ders ve içeriklerinin, dolayısıyla kazandırdığı mesleki yetkinliğin hemen hemen benzer oldukları ve benzer çalışma alanına sahip oldukları anlaşılmakta olup, balıkçılık teknolojisi mühendisi ve su bilimleri mühendisinin de su ürünleri mühendisi ile birlikte su ve su ürünleri üretim yerlerinin kiraya verilmesi amacıyla kurulacak komisyonda yer alacak personel arasında sayılmaları gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu itibarla, 31/10/2020 tarih ve 31290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesindeki "*en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla*" ibaresinde, su bilimleri mühendisi ile balıkçılık teknolojisi mühendisine yer verilmediğinden, eksik düzenleme içermesi nedeniyle hukuka uyarlık görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

- 31/10/2020 tarih ve 31290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının son cümlesindeki "*en az biri su ürünleri mühendisi olmak şartıyla*" ibaresinin eksik düzenleme nedeniyle **İPTALİNE**,
- Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 568,80 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
- Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 17.100,00 TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
- Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya ve davalı idareye iadesine,
- Bu kararın tebliğ tarihini izleyen **30 (otuz gün) içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere**, 25/09/2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

■■■■■
■■■■■

Üye

■■■■■
■■■■■

Üye

■■■■■
■■■■■
■■■■■

Üye

■■■■■
■■■■■

Üye

■■■■■
■■■■■

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2020/6759
Karar No : 2024/3415

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı : 83,50 TL
Karar Harcı : 113,30 TL
YD Harcı : 89,60 TL
Vekalet Harcı : 7,80 TL
YD İtiraz Harcı : 148,60 TL
Posta Gideri : 126,00 TL
TOPLAM : 568,80 TL